

Ölkəmizdə dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətlər inkişaf etməkdədir

Dünyada diskriminasiyanın, milli və dini qarşıdurmaların, ədavətin artmaqda və global problemə çevrilməkdə olması nəticəsində insanlar arasında fərqli etiqadlara, adət-ənənələrə dözümsüzlük kimi xoşagəlməz təzahürlərin ortaya çıxması fonunda, multi-kulturallığa xüsusi önəm verildiyi üçün Azərbaycanda bütün bunların əksinə olaraq, tolerantlıq yaşamaqda və inkişaf etməkdədir. Milli və dini müxtəliflik tarix boyu ölkəmizdə insanlar arasında fərq yaradan amil hesab edilməyib və indi də belədir.

Hər zaman olduğu kimi, bu gün də Azərbaycanda bütün dini inanclara, adət-ənənələrə hörmətlə yanaşılır, fərqli dini mənsubiyyətli

sus insanlara və milli etnik fərqliliyi olan xalqlara öz bayramlarını, hətta dini rituallarını belə keçirmək üçün şərait yaradılıb və bu baxımdan da

zaman müsbət amil kimi dəyərləndirilib. Məhz ölkəmizdə müşahidə olunan multikultural dəyərlərə hörmətin də əsasında bu məqamın dayanıqlığını nəzərdən qaçırmamaq olmaz. Elə məhz nəzərdən qaçırılmadığına görə də dini tolerantlığın və millətlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsi istiqamətində Azərbaycanda mühüm, vacib addımlar atılır. Ölkəmizdə dini etiqad seçiminə hörmətlə yanaşılır. Eyni zamanda dini etiqad azadlığı beynəlxalq hüquq normaları ilə qorunur. Respublikamızda fəaliyyət göstərən hər bir dini icmaya sərbəst şəkildə, maneəsiz fəaliyyət göstərmək üçün şərait də yaradılıb. Müxtəlif dinlərin nümayəndələrinə

göstərir. Həmin mərkəz məhz Azərbaycan həqiqətlərinin, eləcə də multikultural dəyərlərinin dünyada təbliği istiqamətinə əvəzsiz xidmətlər göstərir və müstəsna rol oynayır. Unutmaq lazım deyil ki, dini tolerantlıq ənənələrinin möhkəmləndirilməsində mədəniyyətlərarası dialoq və dinlərarası əməkdaşlığın rolu danılmazdır. Ölkəmizin ərazisində yerləşən dini abidələrin qorunması, bərpası və yenidən tikilərək istifadəyə verilməsi olduqca mühümdür və vacibdir. Məhz buna görə də Azərbaycan dövləti dünyada sülh və əmin-amanlığı qorumaq, multikulturalizmi daha da inkişaf etdirmək istiqamətində olduqca əhəmiyyətli işlər görməkdədir. Elə buna görə də ölkəmizdə dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətlər inkişaf etməkdədir...

Dözümlülük, başqa millətlərin, xalqların, etnik qrupların nümayəndələrinin mədəniyyətinə, adət-ənənələrinə, müxtəlif dini mənsubiyyətli insanların inanclarına hörmətlə yanaşmaq, dinc yanaşı yaşamaq xalqımızın milli mentalitetinin əsas xüsusiyyətlərindəndir və xalqımızın bütün dövrlərdə insanlar arasında sülh və əmin-amanlıq şəraitinin yaradılmasına əvəzsiz tarixi töhfələr verdiyi bunu təsdiq edir. Azərbaycan xalqının, eləcə də dövlətimizin bu gün də sülhün, əmin-amanlığın tərəfdarı olması heç də təsadüfi deyil və məhz dinc yanaşı yaşamaq ənənələrindən irəli gəlir. Ermənistan tərəfinin təxribatlarına cavab olaraq, hərbi əməliyyatlara başlandıqdan və işğal altında olan torpaqlarımız işğaldan azad olunduqdan, müharibədə mükəmməl qələbə qazandıqdan sonra Azərbaycan yenə də sülh təşəbbüsü ilə çıxış edirsə, yenə də normal qonşuluq münasibətlərində davam etdirilməsi, sülh şəraitində yaşamaq təklifini irəli sürürsə, bu elə məhz bizim dini və milli tolerantlıq ənənələrimizin qorunduğunu, hətta daha da inkişaf etdiyini, millətlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsinə böyük önəm verildiyini təsdiqləyir. Əgər Ermənistan tərəfinin ərazilərimizi 30 il işğal altında saxlaması, danışıqlardan boyun qaçırmaması, danışıqları uzatmağa çalışması, qeyri-konstruktiv mövqe sərgiləməsi və təxribatları, eləcə də Azərbaycanın öz gücü, öz qüdrəti, öz potensialı ilə bizə məxsus olan əraziləri işğaldan azad etməsi fonunda yenə də qonşu dövlətə sülh müqaviləsi bağlamaq təklifi ilə çıxış edirsə, deməli, ölkəmizdə dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətlər bütün dünyaya nümunə olacaq qədər inkişaf edib.

İnam Hacıyev

insanlara heç bir dözümsüzlük yoxdur və hətta ölkəmizdə yaşayan digər etnik qruplara məxsus olan tarixi, dini, eləcə də, mədəni abidələrə hörmətlə, qayğı və diqqətlə yanaşılır. Məhz bu baxımdan da ölkəmizdə dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətlər daim inkişaf etməkdədir.

Etiraf edilməlidir ki, Azərbaycan xalqının təkidli tələbi ilə 1993-cü ildə hakimiyyətə qayıdan Ulu Öndər Heydər Əliyevin dini və milli tolerantlığı özündə əks etdirən siyasi kursu ölkə rəhbərimiz, cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Hətta inkişaf etdirildiyinin də şahidiyik. Xüsusən də onun şahidiyik ki, əhalisinin böyük bir qisminin müsəlmanlar olması fonunda məhz Azərbaycanda İslam mədəniyyətinə məxsus olan abidələr, eləcə də maddi-mədəniyyət nümunələri ilə yanaşı, digər dinlərə məxsus abidələr də dövlətin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunub və qorunmaqdadır. Bütün dinlərə məx-

cəsərlə dəyə bilərəm ki, dini və milli tolerantlıq, millətlərarası münasibətləri inkişaf etməkdə olan Azərbaycan bütün dünya ölkələri üçün tolerantlıq nümunəsi sayılır.

Həyatın bütün sahələrində rəşadət və pragmatik islahatlar ölkəmizdə həyata keçirilir və Azərbaycan həm də sivilizasiyalararası münasibətlərin tənzimlənməsində belə mühüm rol oynayır. Bütün dünya ictimaiyyəti üçün sirr deyil ki, ölkəmizdə multikultural cəmiyyət var. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, belə bir cəmiyyətin formalaşdırılması heç də kənardan göründüyü qədər sadə, bəsit bir məsələ deyil. Belə bir cəmiyyətin, belə bir mühitin formalaşması üçün əsrlərlə vaxt tələb olunur. Ona görə də cəsərlə dəyə bilərəm ki, məhz dini və milli tolerantlıq, eləcə də millətlərarası münasibətlərin inkişaf etdirilməsi istiqamətində çox böyük, həm də məqsədyönlü işlər görüldü.

Dözümlülük, eləcə də başqalarına məxsus dəyərlərə hörmətlə yanaşılması hər

olan diqqət və qayğı Azərbaycan hökumətinin məhz din siyasətində prioritet sayılır. Təsədüfi deyil ki, ölkəmizdə məhz bu siyasət sayəsində dövlətimiz dini icmalara xüsusi həssaslıqla yanaşır, hər il dövlət büdcəsindən onlara yardımlar ayrılır, dini bayram və mərasimlər hətta dövlət səviyyəsində belə qeyd edilir.

Xatırlatmaq yerinə düşərdi ki, Azərbaycanda dövlət müstəqilliyindən əvvəl cəmi 18 məscid mövcud idi, amma indi məscidlərin sayı 2250-dən çoxdur. Eyni zamanda, hazırda ölkəmizdə 16 kilsə və 7 sinaqoq fəaliyyət göstərir. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsində dövlət qeydiyyatından bu müddət ərzində keçən dini qurumların sayı minə yaxındır. Xüsusilə nəzərə çatdırmaq ki, Azərbaycanda dini dözümlülük ənənələrinin daha da möhkəmləndirilməsi, milli və dini azlıqlara dövlət qayğısının artırılması məqsədi ilə ölkəmizdə Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi yaradılıb və fəaliyyət